

ประมวลรายวิชา

THI1315 พัฒนาการของวรรณคดีไทย

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ผู้สอน : อาจารย์เบญจพร ไพธศรี

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คำอธิบายรายวิชา

ลักษณะและพัฒนาการของวรรณคดีไทยตั้งแต่สุโขทัยจนถึงสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ในด้านรูปแบบ แนวคิด เนื้อหา กลวิธีการประพันธ์ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับบริบททางสังคม และการเมืองแต่ละสมัย และฝึกปฏิบัติวิเคราะห์วรรณคดีไทยเรื่องสำคัญของแต่ละสมัย

จุดมุ่งหมายของรายวิชา

ภายหลังจากการเรียนรายวิชานี้ นักศึกษาจะมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. อธิบายภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมในการสร้างสรรค์วรรณคดีไทยในแต่ละยุคสมัย
2. อธิบายประวัติวรรณคดีและลักษณะเฉพาะของวรรณคดีไทยแต่ละยุคสมัยได้
3. บอกลักษณะความเปลี่ยนแปลงของวรรณกรรมทั้งด้านรูปแบบ เนื้อหา และแนวคิด ในแต่ละยุคสมัยได้

วัน เวลาและสถานที่เรียน

หมู่เรียนที่ 001 วันอังคาร เวลา 13.00 – 17.00 น. ห้อง 1164 ชั้น 6 อาคารกรรณาภรณ์พิพัฒน์

หมู่เรียนที่ 002 วันอังคาร เวลา 08.00 – 12.00 น. ห้อง 1164 ชั้น 6 อาคารกรรณาภรณ์พิพัฒน์

รายละเอียดการเรียนรายสัปดาห์

ครั้ง	หัวข้อการเรียนการสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	1. แนะนำรายวิชา 2. ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดี 3. ความหมายวรรณคดี	อ.เบญจพร
2	1. สาเหตุการเกิดวรรณคดี 2. ผู้สร้างวรรณคดี 3. ประเภทและการแบ่งยุคสมัย 4. เอกลักษณ์ของวรรณคดี 5. คุณค่าและบทบาท	อ.เบญจพร

ครั้ง	หัวข้อการเรียนการสอน	อาจารย์ผู้สอน
3	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม สมัยสุโขทัย กวีและวรรณคดีสมัยสุโขทัย	อ.เบญจพร
4	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม สมัยอยุธยา ตอนต้น กวีและวรรณคดีสมัยอยุธยาตอนต้น	อ.เบญจพร
5	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม สมัยอยุธยา ตอนกลาง กวีและวรรณคดีสมัยอยุธยาตอนกลาง	อ.เบญจพร
6	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม สมัยอยุธยา ตอนปลาย กวีและวรรณคดีสมัยอยุธยาตอนปลาย (นำเสนองาน)	อ.เบญจพร
7	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม สมัยกรุงธนบุรี กวีและวรรณคดีสมัยธนบุรี	อ.เบญจพร
8	27 มกราคม 2569 : (สอบกลางภาค)	
9	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสังคมสมัยรัชกาลที่ ๑ กวีและวรรณคดีสมัยรัชกาลที่ ๑	อ.เบญจพร
10	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสังคมสมัยรัชกาลที่ ๒ กวีและวรรณคดีสมัยรัชกาลที่ ๒	อ.เบญจพร
11	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสังคมสมัยรัชกาลที่ ๓ กวีและวรรณคดีสมัยรัชกาลที่ ๓	อ.เบญจพร
12	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสังคมสมัยรัชกาลที่ ๔ – ๕ กวีและวรรณคดีสมัยรัชกาลที่ ๔- ๕	อ.เบญจพร
13	ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสังคมสมัยรัชกาลที่ ๖ กวีและวรรณคดีสมัยรัชกาลที่ ๖	
14	ทัศนศึกษาเก็บข้อมูลทางวรรณคดี ณ “หอวิชาฐานุสรณ์” หอสมุดแห่งชาติ (เก็บข้อมูลทำชิ้นงาน: แผ่นพับ)	อ.เบญจพร และวิทยากร
15	นำเสนอวรรณคดีรัตนโกสินทร์ ตามกระบวนการเรียนรู้ Creative Drama	อ.เบญจพร
16	วรรณคดีไทยหลังรัชกาลที่ ๖ แนวโน้ม และลักษณะวรรณกรรม ปัจจุบัน อภิปรายทบทวนความรู้	อ.เบญจพร
17	สอบปลายภาค (วัน-เวลา จะแจ้งให้ทราบในคาบเรียนอีกครั้ง)	

*หมายเหตุ การเรียนการสอนอาจปรับเปลี่ยนเป็น Online /On demand ตามสถานการณ์

การประเมินผล

สัดส่วนคะแนน

1. การสังเกตพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน (ขาดได้ไม่เกิน 3 ครั้ง)

การส่งงาน การร่วมกิจกรรมกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

10 คะแนน

2. การประเมินผลทางด้านความรู้

70 คะแนน

1) แบบฝึกหัด / แบบทดสอบ

10 คะแนน

ในครั้งที่ 1-5, 7

2) ชิ้นงานวรรณคดี

10 คะแนน

ในครั้งที่ 3, 14

3) สอบกลางภาค

25 คะแนน

ในครั้งที่ 8

4) สอบปลายภาค

25 คะแนน

ในครั้งที่ 17

3. การประเมินผลจากรายงานกลุ่มและการนำเสนอ

ในครั้งที่ 6, 15

20 คะแนน

เกณฑ์การประเมินผล

สัญลักษณ์	ความหมาย	ช่วงคะแนน (100 คะแนน)	ค่าระดับคะแนน (4)
A	ดีเยี่ยม	86 – 100	4.00
A-	ดีเยี่ยม	82 - 85	3.75
B+	ดีมาก	78 - 81	3.50
B	ดี	74 – 77	3.00
B-	ค่อนข้างดี	70 – 73	2.75
C+	ปานกลางค่อนข้างดี	66 – 69	2.50
C	ปานกลาง	62 – 65	2.00
C-	ปานกลางค่อนข้างอ่อน	58 – 61	1.75
D+	ค่อนข้างอ่อน	54 – 57	1.50
D	อ่อน	50 – 53	1.00
D-	อ่อนมาก	46 – 49	0.75
F	ตก	0 – 45	0.00

สมรรถนะบัณฑิตราชภัฏ ๑๗ สมรรถนะ

- ☒ ๑. ปฏิบัติงานครูอย่างมืออาชีพ (Professional Teacher)
- ☐ ๒. ภาวะผู้นำและสัมพันธ์ชุมชน (Leadership & Community Engagement)
- ☐ ๓. บริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management)
- ☐ ๔. ทำงานเป็นทีม (Teamwork & Collaboration)
- ☒ ๕. ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Capability)
- ☐ ๖. สื่อสารอย่างมีกลยุทธ์ (Strategic Communication)
- ☒ ๗. บุคลิกภาพความเป็นครูและทัศนคติ : การปรับตัว (Personality & Mindset : Adaptability)
- ☐ ๘. จิตอาสา จิตสาธารณะ (Volunteer spirit & Public mind)

- ☒ ๙. ศิลปะการใช้สื่อ (Instructional media mastery)
- ☐ ๑๐. อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ (Facilitating & Coaching)
- ☐ ๑๑. วัดและประเมิน (Assessment and Evaluation)
- ☐ ๑๒. ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy application)
- ☐ ๑๓. ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร (Curriculum design & development)
- ☒ ๑๔. เป็นพลเมืองดี (Good Citizen)
- ☒ ๑๕. บูรณาการศาสตร์สู่การสอน (Integrated science for teaching)
- ☐ ๑๖. นวัตกรรมทางการศึกษา (Educational innovator)
- ☐ ๑๗. จิตวิญญาณความเป็นครู (Teacher's spirit)

ตำรา/ หนังสือ /เอกสารอ่านประกอบ

1. เอกสาร/ตำราวรรณคดีไทย

1.1 ตัวบทวรรณคดีไทย

(ทุกเรื่องตามแผนการสอน)

1.2 ตำราอ่านประกอบ

คณะกรรมการวรรณคดีแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม. (2556). *วรรณคดีแห่งชาติ เล่ม 1*.

กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์.

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (2544). *วรรณคดีอยุธยาตอนต้น: ลักษณะร่วมและอิทธิพล*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงาน

วิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงมน จิตรจำนงค์. (2544). *คุณค่าและลักษณะเด่นของวรรณกรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2555). *ปากไก่และใบเรือ : ว่าด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์-วรรณกรรมรัตนโกสินทร์*.

พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: ฟาเดียวกัน.

ประวัติวรรณคดีไทย เล่ม 1. (2555). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ประวัติวรรณคดีไทย เล่ม 2. (2555). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

วัชร รมยะนันท์. (2540). *วิวัฒนาการวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิภา กงกะนันท์ เสนานาญ. (2540). *กำเนิดนวนิยายในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

สุธารัตน์ เสรีวัฒน์. (2522). *วิวัฒนาการของเรื่องสั้นในเมืองไทย ตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ.2475*. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัด

ครู ภาควิชาภาษาไทย และเอกสารวิชาการ หน่วยงานศึกษานิเทศก์

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

2.1 หนังสืออ้างอิง

1) ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (2545). *อ่านลิลิตพระลอฉบับวิเคราะห์และถอดความ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2) ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). *พจนานุกรมศัพท์วรรณคดีไทย สมัยสุโขทัย ไตรภูมิภพ*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

3) ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

4) ราชบัณฑิตยสถาน. (2549). *พจนานุกรมศัพท์วรรณคดีไทย สมัยอยุธยา มหาชาติคำหลวง*.

กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน

5) ราชบัณฑิตยสถาน. (2552). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

2.2 ข้อมูลออนไลน์

ฐานหนังสือเก่าจุฬาลงกรณ์ราชบรรณาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<http://kingchulalongkorn.car.chula.ac.th/th/home>

ฐานข้อมูลงานวิจัยออนไลน์ <http://tdc.thailis.or.th>

หนังสือออนไลน์จากห้องสมุดดิจิทัลวชิรญาณ <http://vajirayana.org/>

สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ <http://www.literatureandhistory.go.th/>

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ชลตา เรื่องรักษ์ลิขิต. 2548. ขนบวรรณคดีไทยในพระราชนิพนธ์กาพย์เห่เรือ นิทราชาคริตและ

เงาะป่า. วรรณวิจัย: รวมบทความวิจัยวรรณคดีอยุธยาและรัตนโกสินทร์บางเรื่อง.

กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. น.64 – 126.

วารสารภาษาและวรรณคดีไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วารสารอักษรศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วารสารมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุภาณี พัดทอง. 2546. ความน่าสนใจในพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องเงาะป่า. วรรณวิทัศน์. 3, 31-50.

ติดต่อผู้สอน

อาจารย์เบญจพร ไพรสร

ห้องพัก 1155 อาคารกรรณาภรณ์พิพัฒน์

เบอร์โทร 085-2318028 อีเมล benjaporn.pr@ssru.ac.th